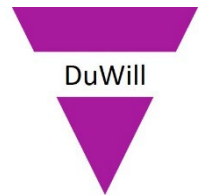

VÄLKOMMEN TILL VÅRT SEMINARIE OCH DIALOG:

UPPHANDLING AV GODSTRANSPORTER – EN MÖJLIGHET TILL ÖKAD SÄKERHET PÅ VÄGARNA

Är det möjligt att kravställning av trafiksäkerhet i upphandlingsprocessen för godstransporter skulle kunna leda till ökad säkerhet på våra vägar?

Hur skulle i så fall kraven vara utformade för att passa i branschen – och hur skulle vi kunna följa upp dem och därtill vidta effektiva åtgärder när vi hittar risker och avvikelser?

SVERIGES ÅKERIFÖRETAG

Projektet är finansierat av Skylltfonden

DAGENS PROGRAM

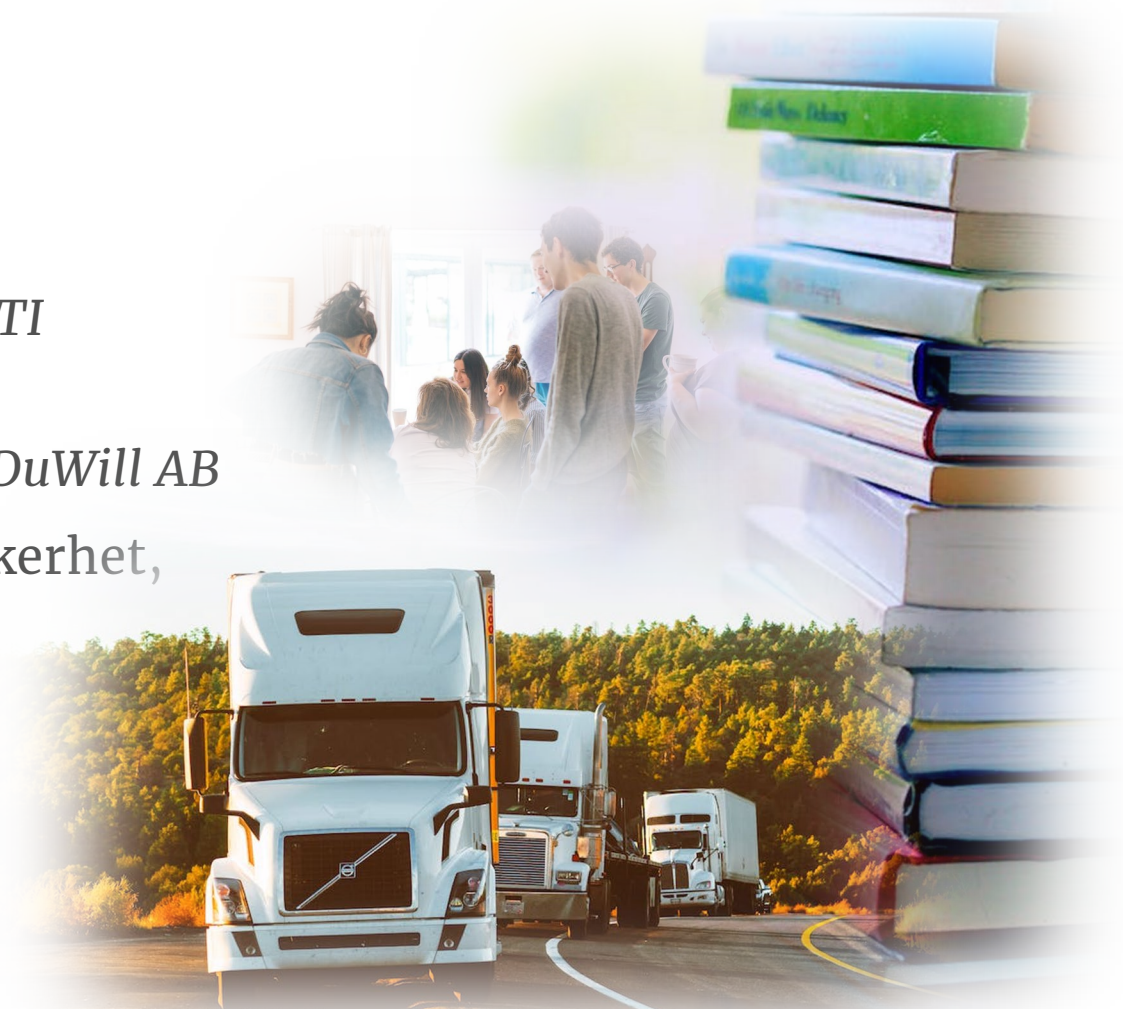
- 09:30 Välkommen och presentation av resultatet av Skyltfonden-projektet
”Trafiksäkerhet i upphandlingar av godstransporter”
- 10:00 Bästa praxis – vi delar goda exempel där trafiksäkerhet beaktas:
- Uppföljning av trafiksäkerhet hos certifierade företag, *Maria Werpers-Dahl, Fair Transport*
 - Uppföljning av alkoholpåverkade förare, *Jörgen Ling, IKEA*
 - Vikten att jobba med säkerhetskultur för ökad kvalité av transporter, *Marica Härold, Wettern Logistik*
- 10:45 Nätverksfika med kaffe och fralla
- 11:15 Panelsamtal och dialog med publiken kring hur vi gemensamt kan förbättra trafiksäkerheten genom effektiv kravställning och upphandling
- 11:50 Summering och avslutning
- 12:00 Hej då!

RESULTAT FRÅN SKYLTFONDENPROJEKTET:

TRAFIKSÄKERHET I UPPHANDLINGAR AV GODSTRANSPORTER

- Introduktion *Tania Dukic Willstrand, Du Will AB*
- Vad vi fann i litteraturstudien, *Helene Lidestam, VTI*
- Resultat från våra workshops med aktörer från upphandlingslandskapet, *Tania Dukic Willstrand, DuWill AB*
- Strategiska områden för kravsättning av trafiksäkerhet, *Tania Dukic Willstrand, DuWill AB*

DELMÅL 12•6

**UPPMUNTRA FÖRETAG
ATT TILLÄMPA
HÅLLBARA METODER
OCH HÅLLBARHETS-
REDOVISNING**

SAVING LIVES BEYOND 2020: THE NEXT STEPS

Recommendations of
the Academic Expert Group

for the 3rd Global Ministerial
Conference on Road Safety

Recommendation #1: Sustainable Practices and Reporting

Recommendation #2: Procurement

Recommendation #3: Modal Shift

Recommendation #4: Child and Youth Health

Recommendation #5: Infrastructure

Recommendation #6: Safe Vehicles Across the Globe

Recommendation #7: Zero Speeding

Recommendation #8: 30 km/h

Recommendation #9: Technology

SAFER
VEHICLE AND TRAFFIC SAFETY CENTRE AT CHALMERS

- År 2022 – tunga lastbilar står för 23% av dödsfall i trafiken (Trafikverket)
- 50% av alla dödsfall är en del av någon organisations värdekedja (Trafikverket)
- i 36% av dödsolyckorna fanns en upphandlad transporttjänst (Folksam)

- ✓ Bidra till halveringsmålen till 2030
- ✓ Arbeta med att förbättra arbetsmiljön
- ✓ Affärs- och konkurrensfördel

TRAFIKSÄKERHET I UPPHANDLINGAR AV GODSTRANSPORTER

Litteraturstudie

Offentlig upphandling av busstransporter

- LOU, Upphandlingsmyndigheten
- Grön upphandling (GPP), Bus Nordic, Miljökravsbilaga, FRIDA
- Uppföljning
 - Kontinuerligt mellan operatör och RKM
 - Stickprovskontroller
 - Enkäter och intervjuer

TRAFIKSÄKERHET I UPPHANDLINGAR AV GODSTRANSPORTER

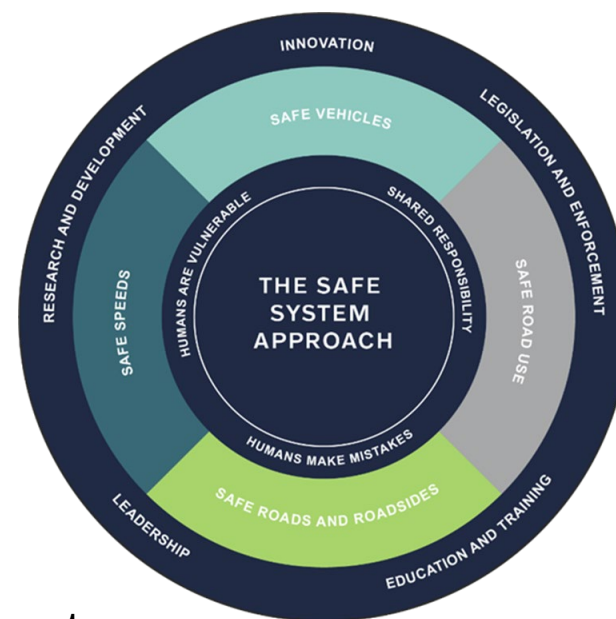
Litteraturstudie

Trafiksäkerhet

"Åtgärder och metoder för att minska eller förhindra risken för att trafikanter dödas eller skadas i transportsystemet"

Safe System Approach

- Fordon
- Hastighet
- Användning av transportsystemet
- Infrastruktur
- Hantering efter krock

Ledningssystem för trafiksäkerhet - ISO 39001 & Fair Transport

Resultat från våra workshops

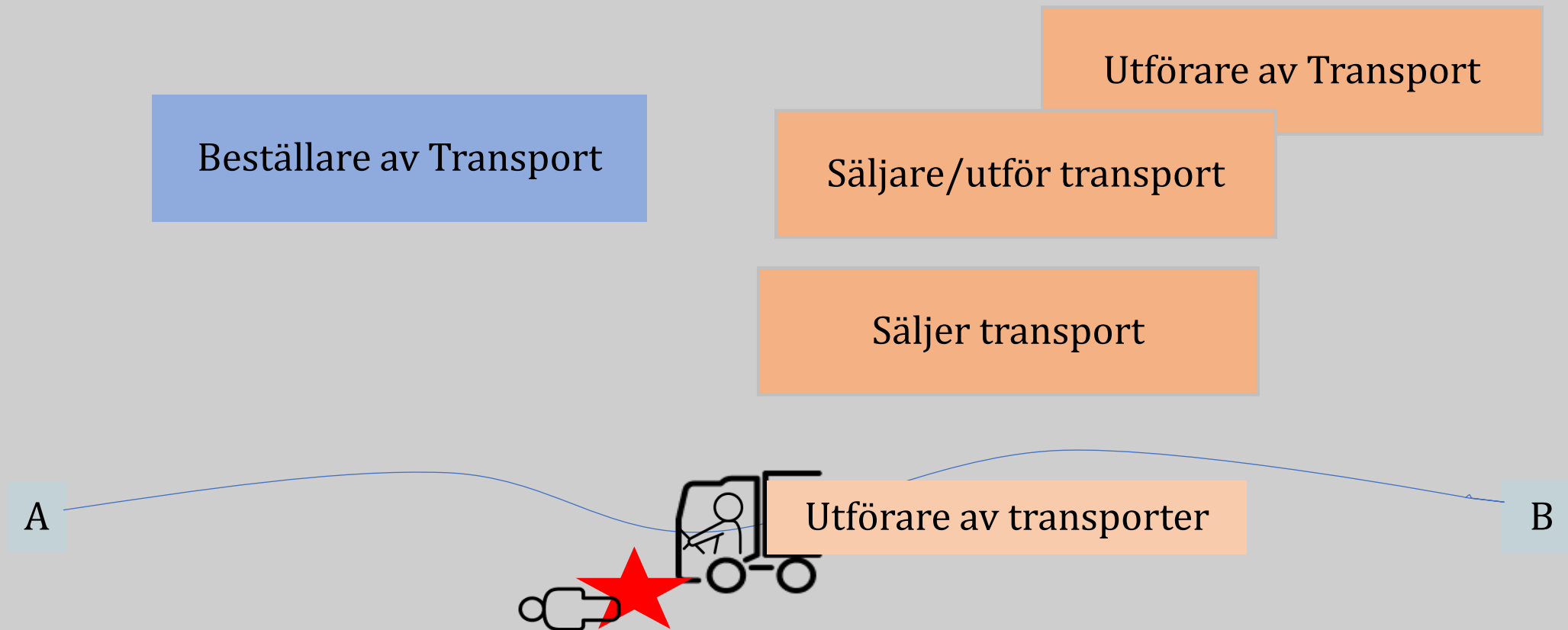
Tania Dukic Willstrand
DuWill AB

SAFER
VEHICLE AND TRAFFIC SAFETY CENTRE AT CHALMERS

UPPHANDLINGSLANDSKAPET

WORKSHOPDELTAGARE

Åkerier	Transport & logistikföretag	Uppköpare	Övrigt
Thorins Åkeri	DB Schenker	Autoliv	Fair Transport
ARJ Transport	DSV	Chalmers	
Wettern Logistik	Fraktkedja	Folksam	
	Närkefrakt	IKEA	
	SCA Skog	Trafikverket	
		Volvo Group	

TEMA

- **Trafiksäkerhetskrav:** Vilka krav är relevanta? Hur formulerar vi kraven? Prioriteringar?
- **Avvikelser, definitioner:** Vad är en avvikelse? Hur mäter vi den?
- **Ansvar och roller:** ansvar för olika delar? Rapportering? Förutsättningar för att rapportera? Ansvar för uppfyllnad av kraven?

TRAFIKSÄKERHETSKRAV

- Hastighet
- Bältesanvändning
- Förbud mot alkohol och droger
- Distraktion och trötthet
- Skyddskläder
- Utbildning
- Fordonssäkerhet
- Arbetstidsbestämmelser

Lagkrav för
regionen/land

Kraven
varierar
från kund
till kund

Standardiseringsbehov

Ledningsengagemang och kultur är
nycklar

Koppling till andra krav (t.ex.miljö)

AVVIKELSER

- En trafikolycka
- Fortkörning
- Alkoholpåverkan
- Obältad
- Distraktion – t ex att förarna inte hade händerna på ratten

Saknas
återkoppling från
olycksutredningar

Saknas
standardisering
av avvikelserapportering

Införa organisatorisk nivå i
olycksutredningar

Sprida användning av ISO39001/Fair
Transport

Aggregerad nivå rapportering – utmaning
med data

UPPFÖLJNING

- Prov/stickkontroller
- Revisioner
- Övervakning
- Automatisk teknik

Saknas
systematik

Införa systematik

Oklar ansvar
för uppföljning

Införa proaktivitet

Utmaningar
tekniska,
juridiska

Strategiska områden för kravsättning av trafiksäkerhet

Tania Dukic Willstrand
DuWill AB

SAFER
VEHICLE AND TRAFFIC SAFETY CENTRE AT CHALMERS

Kontrollera trafiksäkerhetskrav hos transportutförare

Kravsätta säkerhetsprestanda på fordon

Trafiksäkerhetsrapportering

Öka medvetenheten kring trafiksäkerhet i logistikkedjan

Långsiktig proaktivitet genom ledningssystem

BÄSTA PRAXIS

Vi delar goda exempel där trafiksäkerhet beaktas:

- Uppföljning av trafiksäkerhet hos certifierade företag, *Maria Werpers-Dahl, Fair Transport*
- Uppföljning av alkoholpåverkade förare, *Jörgen Ling, IKEA*
- Vikten att jobba med säkerhetskultur för ökad kvalité av transporter, *Marica Härold, Wettern Logistik*

Hållbarhetscertifiering för
godstransporter på väg

Fair Transport syfte och mål

Efterfrågan på transporter ökar stadigt. Samtidigt riktas ljuset mot transporternas påverkan vad gäller miljö och klimat, trafiksäkerhet och arbetsmiljöfrågor

Fair Transport syftar till att bidra till en hållbar transportsektor.

Fair Transport ska bidra till klimatmålen, Nollvisionen och skapar förutsättningar för sund konkurrens på lika villkor.

Med Fair Transport kan transportsäljare och transportköpare tillsammans skapa en transportnäring som är klimatsmart, ansvarsfull och trafiksäker och utvecklas tillsammans

Kriterier

För styrning, kontroll och ständig förbättring

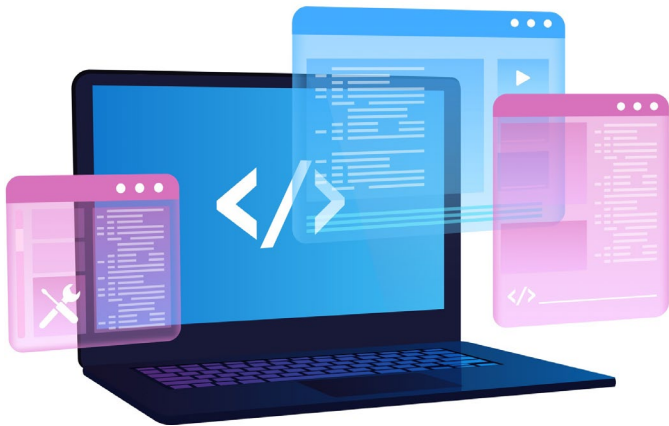
- Yrkestrafiktillstånd
- Miljö- och klimatpolicy
- **Trafiksäkerhetspolicy**
- **Alkohol och drogpolicy**
- Policy för kränkande särbehandling
- **Arbetsmiljöpolicy**
- **Systematiskt arbetsmiljöarbete**
- **Uppföljning av kör och vilotider, vägarbetstidslag**
- **Uppföljning av hastigheter**
- **Checklista för förare, fordon och lastsäkring**
- Instruktion för hur företaget planerar utvecklas med miljö o klimatkriterier
- **Säkerställer förarens godkända behörigheter**
- **Rutinbeskrivning för att besiktning och service sker när det ska**

*9 av 13
kriterier berör
trafiksäkerhet*

Bra att veta

- Uppdateras årligen
- Utvecklas regelbundet

Granskning i flera steg:

- Granskning vid ansökan
- Årlig uppdatering med granskning för fortsatt certifiering
- Tredjepartskontroll

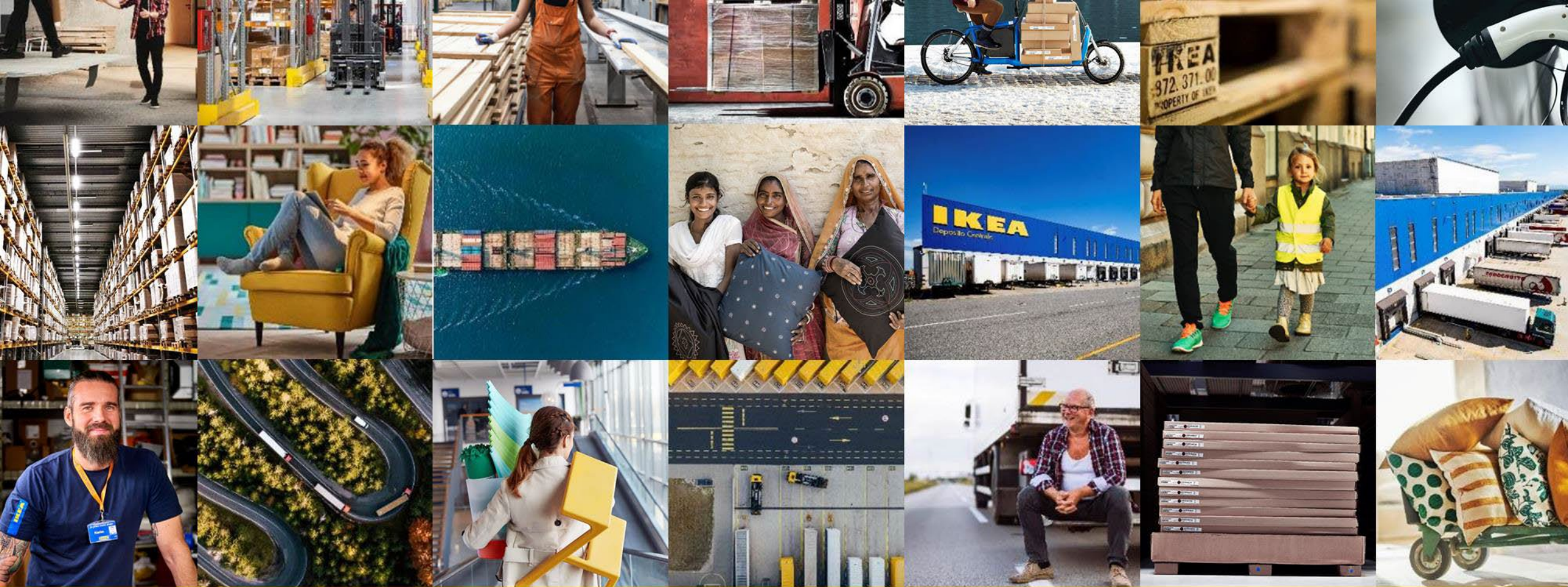
Tack för din tid!

Maria Werpers Dahl

Verksamhetsledare

070-775 14 14

info@fairtransport.se

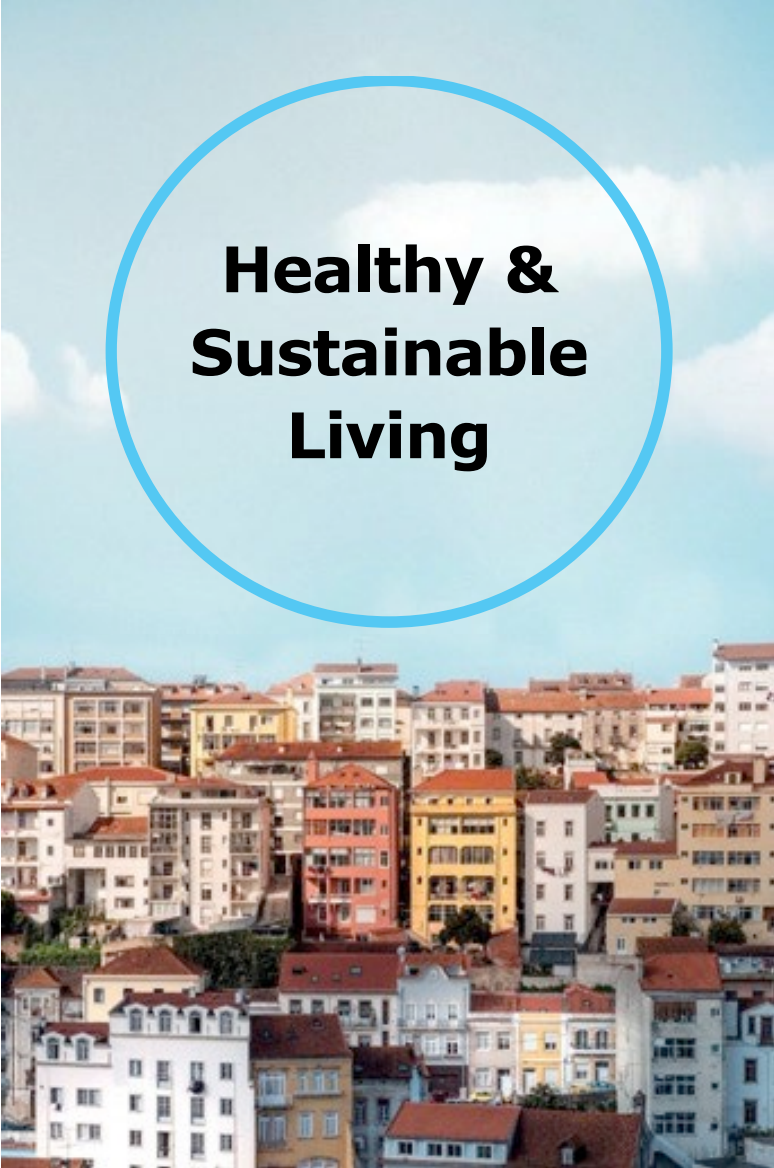
Jörgen Ling

Sustainability Developer

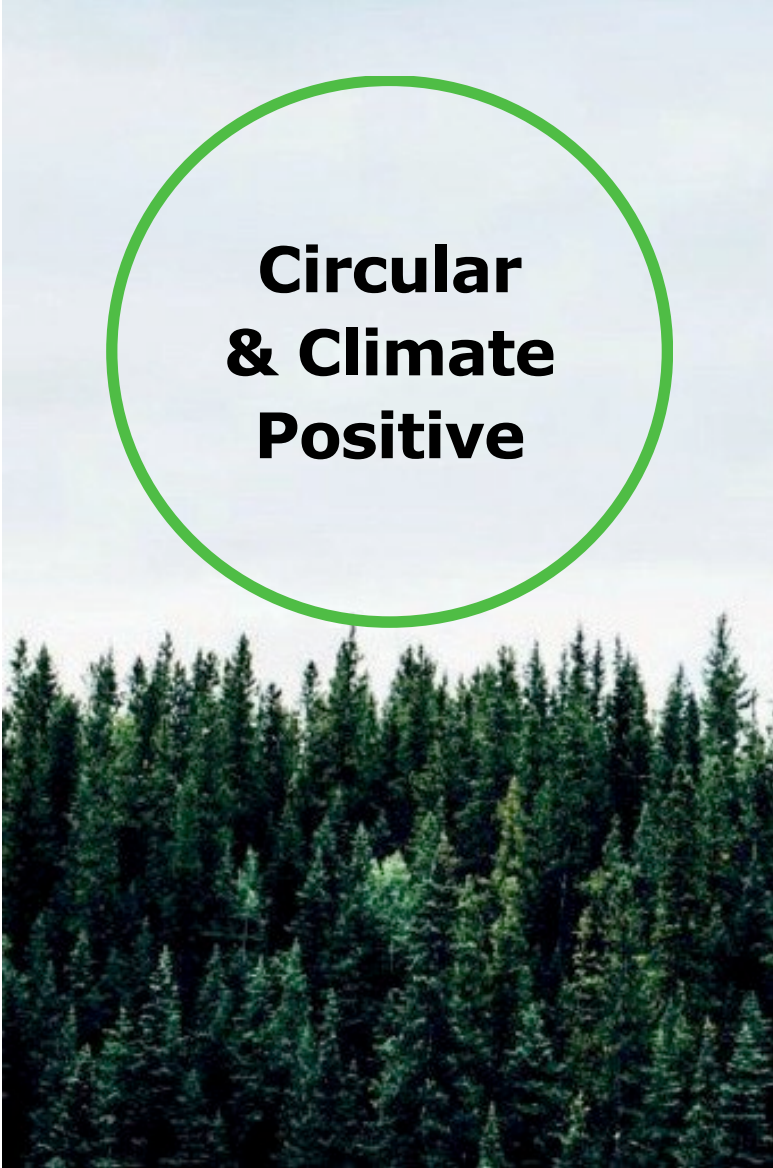
Jorgen.ling@inter.ikea.com

IKEA People & Planet Positive Strategy

**Healthy &
Sustainable
Living**

A photograph of a dense, colorful residential neighborhood with multi-story buildings in various shades of yellow, orange, and white, set against a blue sky with light clouds.

**Circular
& Climate
Positive**

A photograph of a dense forest of tall, green coniferous trees under a clear, light blue sky.

**Fair
&
Equal**

A photograph of a group of young people, likely students, walking away from the camera on a paved path. They are wearing backpacks and white shirts. The background shows a sunset or sunrise over a field with trees.

Our SCO Agendas

**Decarb
Agenda**

**Social
Agenda**

**Road
Safety
Agenda**

Social Agenda

IWAY

What is IWAY?

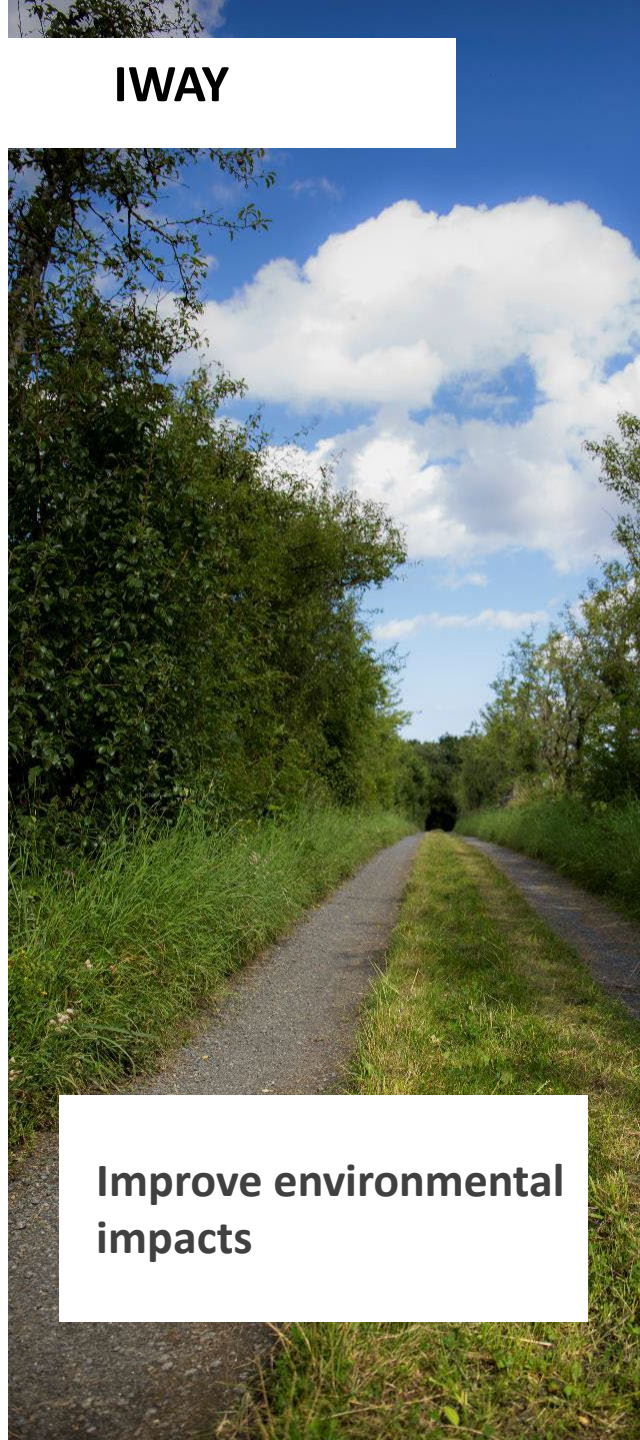
IWAY

**Secure decent and
meaningful work for
workers**

**Improve environmental
impacts**

**Improve welfare for
animals**

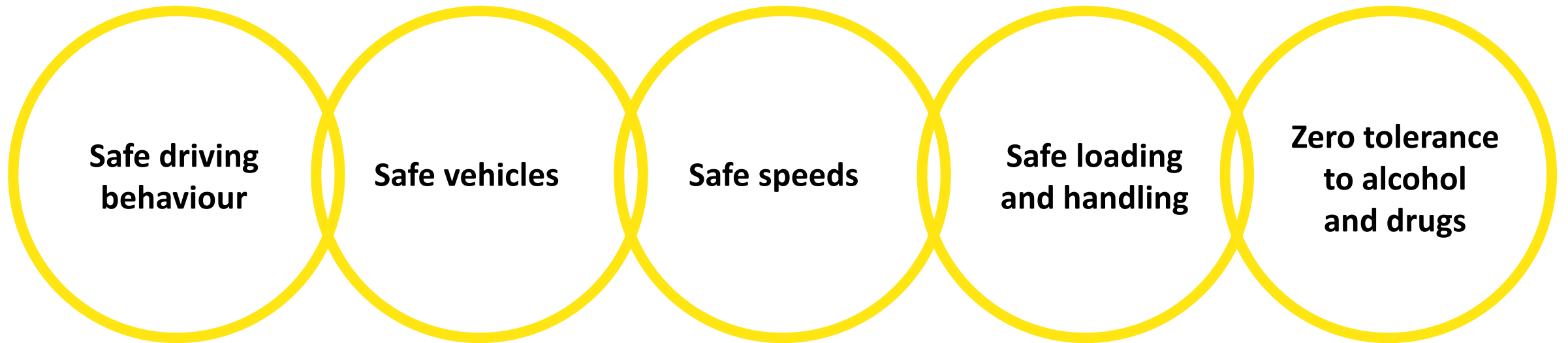
Respect children's rights

Road Safety Agenda

What do we want to achieve?

Bakgrund

Upprepande incidenter med tung trafik där också samarbetspartner till IKEA var involverade under året 2016

Åtgärder vidtogs för att utöka arbetsmetoder och rutiner gällande alkoholkontroller vid IKEAs Distributionscentraler i Älmhult och Jönköping.

**Zero tolerance
to alcohol
and drugs**

Åtgärder

Mars 2017 togs beslut att skärpa nykterhetskontrollerna på IKEA.

Slumpvisa kontroller på 10% av flödet till Distributions Centralerna i Älmhult och Jönköping.

Resultat: 18 positiva blåsningar utav 3400 kontroller.
(Kontrollerna genomfördes mellan April 2017 – Mars 2018).

**Zero tolerance
to alcohol
and drugs**

Första reflektionerna

Proaktivt arbete tillsammans med våra samarbetspartners.

Säkrare arbetsmiljö och förbättrat trafiksäkerhet.

Ökad samverkan med lokal Polis.

Zero tolerance to alcohol and drugs

1 (1)
14.03.2017

To: Carriers

Re: Routine alco-tests in Swedish DCs

Dear Carrier,

We would like to draw your attention that due to repeated cases and incidents in Sweden connected with driving under impact of alcohol it has been decided to implement updated Alco-test routine in Tansuk and Åkeshult DCs.

According to the routine from 01/04/17 DCs will start random selected physical inspections for alcohol (breathalyzer) of external drivers entering the IKEA territory. The inspection will be conducted by the guard in the respective area for random selected drivers as well as upon the suspicion that the driver is intoxicated.

If the test is positive or rejected by the driver, he/she will be banned from driving inside DC territory.

If the driver smells or appears as he/she is to be present and to take action, while waiting for the police loading or unloading will be delayed.

We can only encourage drivers to blow into the breathalyzer, never force, nevertheless in case of refusal we will contact police and wait loading/unloading for 8 hours. The shall be treated as carrier mistake in the carrier report.

All the cases will be registered for the statistics and viability purpose.

We kindly ask you to inform and encourage your drivers to cooperate for common safety.

On behalf of Risk Management IKEA AB

Jurita Modgalyte-Hortsmoen & Katarzyna Babalska
Business Development Manager Transport Operations
Manager

	Region of Sweden IKEA Accounting Services IKEA AB P.O. Box 10, Norrby, Sweden SE-221 22	Business Account SE 09 00 00 00 00 00 00 00 SE 09 00 00 00 00 00 00 00	Bank Bank of Sweden SE 09 00 00 00 00 00 00 00 SE 09 00 00 00 00 00 00 00	Region of Sweden IKEA Accounting Services IKEA AB P.O. Box 10, Norrby, Sweden SE-221 22	Business Account SE 09 00 00 00 00 00 00 00 SE 09 00 00 00 00 00 00 00	Bank Bank of Sweden SE 09 00 00 00 00 00 00 00 SE 09 00 00 00 00 00 00 00
---	---	---	--	---	---	--

[illegible]

Hur ser det ut idag?

- Sedan April 2022 till idag har vi haft 14 positiva blåsningar utav ca 30.000 kontroller.
- Väl inarbetade och tydliga rutiner – Både internt IKEA men även externt.

Zero tolerance
to alcohol
and drugs

SÄKERHETSKULTUR

för ökad kvalitet på transporter

2023-06-14

Marica Härold

Vad menas med säkerhetskultur?

- Enligt Arbetsmiljöverket:
- *”De gemensamma attityder, värderingar och uppfattningar som chefer och anställda har om förhållandet till säkerhet och arbetsmiljö.”*

Säkerhetskulturens faktorer

- **Personfaktorer:** Kunskap, yrkesskicklighet, förmåga, personlighet
- **Miljöfaktorer:** Utrustning, fysisk utformning, arbetsprocesser, väder
- **Beteendefaktorer:** Följa rutiner, coaching, att bry sig om egen och andras säkerhet

Hur skapar man en säker arbetsplats?

Hitta vårt VARFÖR?

Vara ett föredöme

Ha en bra och positiv
rapporteringsprocess

Utbilda och informera

Involvera alla

Självskattning – Arbetsmiljöverkets enkät

<https://www.av.se/sakerhetskultur>

Ledningens säkerhetsengagemang och säkerhetsförmåga

	Stämmer inte alls	Stämmer ganska dåligt	Stämmer ganska väl	Stämmer helt
Ledningen uppmuntrar medarbetarna här att arbeta enligt säkerhetsreglerna – även när tidsschemat är pressat	☐	☐	☐	☐
Ledningen ser till att alla får den nödvändiga informationen om säkerhet	☐	☐	☐	☐
Ledningen sätter säkerhet före produktion	☐	☐	☐	☐
Vi som arbetar här har förtroende för ledningens förmåga att hantera säkerhet	☐	☐	☐	☐
Ledningen ser till att säkerhetsproblem som upptäcks vid inspektioner korrigeras omedelbart	☐	☐	☐	☐

Nästa

Säkerhetskultur – exempel på förbättringsområden hos oss

- Att inte ta risker vid tidspress
- Prata om säkerhet med varandra
- Gemensamt ansvar!
- Information och delaktighet

Hur kan en god säkerhetskultur förbättra kvaliteten på transporter?

- Ansvarstagande
- Bättre samarbete
- Tryggare miljö även för kunder och medtrafikanter
- Minskar risken för avbrott och olyckor

Tack!

Marica Härold

marica@wetternologistik.se

0142-55835

EFTER FIKAPAUSEN: PANELSAMTAL

Pannelsamtal och dialog med publiken kring hur vi gemensamt kan förbättra trafiksäkerheten genom effektiv kravställning och upphandling:

- Maria Werpers – Dahl, Fair Transport
- Rebecka Bryman, Volvo Group Logistics Purchasing
- Daniel Thorin, Thorins Åkeri
- Marica Härold, Wetterner Logistik
- Tania Dukic Willstrand, DuWill AB

Moderator Malin Lundgren, verksamhetschef, NTF Väst

livochtrafikpodden.se - en kunskapspodd om trafiksäkerhet. Intervjuer om aktuell forskning och framgångsrik praxis. Av NTF Väst i samarbete med SAFER.

